

Список використаних джерел

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення стратегії реформування податкової системи» N1612-р. від 23 грудня 2009 р.
2. Швабій К. І. Оподаткування доходів населення: проблеми науки та практики: [монографія] / К. І. Швабій. – Ірпінь, Національний університет ДПС України, 2009. – 296 с.
3. Скрипник А. Фіскальні та соціальні наслідки переходу до плоскої шкали оподаткування доходів фізичних осіб / А. Скрипник // Економіка України. – 2006. – №12. – С. 11-20.
4. Taxation Trends in the EU. Data for the EU member states and Norway. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en.html.
5. Гембські П. Польська економіка у час кризи та її подальші перспективи. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/2000/2250/68286/>.

Annotation. The article discusses the problems and prospects of personal income tax's reforming in Ukraine. Made the conclusion about the need for gradual reform of the tax by introducing new elements of the mechanism of taxation, tax administration processes, etc.

Key words: personal income tax, reforming, system of taxation, incomes, population.

13

УДК 657:004.9

*С.О. Левицька, д.е.н., професор;
С.В. Чепак, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне*

**КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
ТА ЗВІТНОСТІ: ВІТЧИЗНЯНІ ПОТРЕБИ
ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

У статті розкрито питання комп'ютеризації бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві. Особливу увагу приділено електронному документообігу та електронній звітності. Визначено важливе значення складання електронної звітності господарюючими суб'єктами на сучасному етапі розвитку економіки України.

Ключові слова: комп'ютеризація, електронна звітність, документообіг.

Розвиток комп'ютеризації викликає потребу в розробці і створенні нових засобів обчислювальної техніки.

Точність і оперативність надання економічної інформації є вирішальними факторами успішного розвитку підприємства та економіки країни в цілому. При всій різноманітності бухгалтерських програм користувачу комп'ютерних систем потрібно зробити правильний вибір, виходячи із конкретних потреб. При цьому необхідно враховувати існуючі відмінності щодо побудови вітчизняного бухгалтерського обліку та країн з розвинутою економікою. Якщо в Україні донедавна бухгалтерська справа обмежувалася обліково-реєстраційними завданнями, то в розвинутих країнах ці питання не є основною частиною бухгалтерського обліку. Головна увага там приділяється фінансовому аналізу та швидкій обробці інформації [4, с. 43].

Завдання автоматизації – це підвищення якості роботи бухгалтерів і бухгалтерів в цілому.

Багато вчених вважають, що ефективність роботи бухгалтера, аналітика на підприємстві суттєво підвищується завдяки засобам автоматизації документообігу, які дозволяють оперативно накопичувати відповідні бази даних про наслідки господарської діяльності.

Проблемами комп'ютеризації займалися такі науковці: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, Р.Л. Хом'як, С.Ф. Голова, М.Р. Лучко, В.В. Сопко, В.Г. Швець.

Метою даної статті є виявлення основних мотивів комп'ютеризації бухгалтерського обліку та звітності, дослідження всіх переваг складання і здачі звітності в електронній формі .

Застосування комп'ютерів дозволило автоматизувати робоче місце бухгалтера і підняти на новий рівень процес реєстрації господарських операцій. Інтеграція обробки даних первинного обліку і адаптація програмного забезпечення до потреб користувачів досягається шляхом застосування різних комп'ютерних програм [1, с. 36].

Впровадження в обліковий процес комп'ютерної техніки зумовило заміну паперових носіїв інформації технічними з наданням їм, відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, юридичної сили.

Автоматизація обліку ставить нові вимоги до первинної інформації. Різноманітність форм подання такої інформації дозволяє вести зведений облік документів без попереднього їх накопичення та узагальнення.

Єдиним способом ефективної організації діяльності підприємства в сучасних умовах є закладення правил побудови організаційної структури в комп'ютерну систему організаційного управління. Для найбільшої ефективності облікових робіт може передбачатись виділення, найпотужнішого комп'ютера, як сервера, на якому зберігається інформаційна база та виконується основна маса обчислень.

Сучасне програмне забезпечення будується відповідно до вимог ведення обліку, виходячи із можливостей сучасної техніки. Наприклад, система “Дебет Плюс” впроваджена в тисячах організацій. Вона успішно працює на таких різних по видам діяльності підприємствах: Міністерство Закордонних Справ

України, Національна Радіо Компанія України, НДІ “Укрмереж-проект”. Починаючи з 2007 року контролюючі органи активно почали переводити платників на електронне подання звітності. “Український Сертифікаційний центр” надає своїм клієнтам безкоштовну версію програми “БЕСТ-ЗВІТ- ПЛЮС”, яка дозволяє подавати звіти по Інтернету. До програмно-технічних захисних заходів належать сертифіковані засоби криптографічного захисту інформації, що забезпечують електронний цифровий підпис і шифрування [2, с. 15].

Плюси електронної звітності і електронного документообігу:

- 1) заощадує робочий та особистий час бухгалтера на підготовку і здавання звіту;
- 2) виключає арифметичні помилки;
- 3) ліквідує паперовий багатотомний архів документів;
- 4) скорочує транспортні й інші витрати підприємства;
- 5) прискорює проведення комерційних операцій.

За даними опитування, що проводиться компанією “БЕСТ ЗВІТ”, на середину 2009 року в паперовому вигляді звіти подавали 33 % підприємств, в електронному вигляді – 67 %, з них 37% - на дискетах і 30 % надсилали звіти електронною поштою з використанням спеціальних програм [5, с. 44-45].

Згідно із законами України “Про електронний документ і документообіг” та “Про електронний цифровий підпис”, електронний документ, підписаний ЕЦП, набуває статусу оригіналу і не потребує паперового підтвердження.

І вже сьогодні, частина підприємств формують звітність за міжнародними стандартами, так як є потенційними учасниками фондового ринку, мають кредити у міжнародних банках, або ж прагнуть залучити інвесторів. Електронну звітність ці підприємства подають контролюючим органам тієї країни, де знаходиться материнське підприємство. І питання інтеграції облікової системи на таких підприємствах стоїть досить гостро та є надзвичайно актуальним.

До ВРУ вже був поданий законопроект, що стосувався обов’язкової здачі звітності і ведення документообігу в електронному вигляді. Але в парламенті за нього, на нашу думку, не проголосують, поки держава не виділить кошти на необхідне програмне забезпечення для всіх підприємств України.

Світова практика оподаткування не передбачає платності при наданні податкової звітності. Навпаки, багато країн пропонують безоплатну видачу ключів, електронних програм, встановлення Інтернету та підтримку і обслуговування мереж [6, с. 48-51].

Наявність в органах податкової служби автоматизованої системи електронних реєстрів податкових накладних дозволить зменшити кількість зустрічних перевірок і втручання податкових органів у діяльність платників.

Державний комітет статистики України з 1 січня 2010 року впроваджує систему збору статистичної звітності в електронному вигляді. Це дозволило значно зекономити час у процесі подання звітності, оперативно і своєчасно мати інформацію щодо оновлення форм статистичної звітності. До речі, на

сьогодні п'ять державних установ приймають звіти в електронному вигляді – це Державна податкова адміністрація, Пенсійний фонд України, Статуправління, Державна служба зайнятості та Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Отже, комп'ютери надають великі можливості щодо обробки, зберігання і надання інформації, при цьому зростають вимоги щодо рівня кваліфікації працівників, необхідності підготовки фахівців із знанням комп'ютерної техніки.

Хочу зауважити, що оперативність результатної облікової інформації дозволяє також посилити контроль за законністю та економічною ефективністю господарських операцій.

Законодавством ще не встановлена і не затверджена обов'язкова задача електронної звітності контролюючим органам. На нашу думку, з 2012 року потрібно перевести на обов'язковий рівень задачу електронної звітності і ведення бухгалтерського документообігу, що надасть більш ефективної роботи бухгалтерії та підприємству загалом, провівши перед цим тренінги і консультації з всіма суб'єктами господарювання України.

Список використаних джерел

1. Марченко В. Де зручніше вести бухгалтерський облік. // Дебет-Кредит. – Київ, 2008. – №12. – С. 33-38.
2. Кульбачна О. І знову про електронну звітність. // Дебет-Кредит. – Київ, 2008. – №41. – С. 15.
3. Хілінський Ю. Електронна звітність до пенсійного фонду. // Все про бухгалтерський облік. – Київ, 2007. – № 48/24. - С. 107-108.
4. Бикова А. Усе, що потрібно фахівцю – директору, бухгалтеру, юристу: Інфодиск: Професіонал.// Дебет-Кредит. – Київ, 2008. – №7. – С. 43-46.
5. Гуцалюк М. Електронні звіти без проблем. // Дебет-Кредит. – Київ, 2008. –№47. – С. 43-46.
6. Мельник Т. Електронний документообіг та електронний підпис.// Бухгалтерський облік і аудит. – Київ, 2008. – №7. – С. 47-53.

Annotation. *The article focuses on the issue of computerization of accounting and reporting at enterprise. It pays special attention to the electronic document of turnover and electronic reporting. The article also determines the importance of electronic report compiling carried out by enterprisers at current stage of Ukrainian economy.*

Key words: *computerization, electronic reporting, document of turnover.*